

CONTROLEORGaan OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

Datum

DA200002

10 april 2020

Betreft: Adviesaanvraag over een protocolakkoord tussen de Dienst Vreemdelingenzaken en de federale politie betreffende de instelling en de regels van geautomatiseerde doorgifte van vingerafdrukken

Het Controleorgaan op de Politionele Informatie (hierna 'het COC' of 'het Controleorgaan' genoemd).

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (*KB* van 5 september 2018, hierna de 'WGB' genoemd), in het bijzonder artikel 59, § 1, lid 2, artikel 71 en titel 7, in het bijzonder artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, in het bijzonder artikel 4, § 2, lid 3.

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 *op het politieambt* (hierna de 'WPA' genoemd), in het bijzonder artikel 44/6.

Gelet op de adviesaanvraag van de minister van Binnenlandse Zaken ('de aanvrager') van 16 maart 2020 op grond van de hierboven vermelde WGB.

Gelet op het verslag van de heer Koen Gorissen, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 10 april het volgende advies uit.

I. Voorafgaande opmerking betreffende de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van respectievelijk de toepassing en de omzetting van Verordening 2016/679¹ en van Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en de opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, lid 4 van de organieke wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de 'WOG' genoemd) bepaalt dat voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2° van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door Verordening 2016/679 worden uitgeoefend door het Controleorgaan.

2. Dat betekent met name dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die niet onder de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of HR-verwerkingen. Het Controleorgaan moet worden geraadpleegd in het kader van de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 236 § 2 van de wet op de gegevensbescherming³, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn Politie-Justitie). In dit kader heeft het Controleorgaan als opdracht om na te gaan of de door de politiediensten beoogde verwerkingsactiviteit in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)⁴ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁵. Bovendien heeft het COC ook een opdracht van advies uit eigen beweging, zoals bepaald in artikel 236, § 2, van de WGB, en een opdracht van algemene informatieverstrekking aan het grote publiek, de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers op het gebied van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming, zoals bepaald in artikel 240 van de WGB.

3. Met betrekking tot in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan uit eigen beweging of op verzoek van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, een bestuurlijke of gerechtelijke autoriteit of een

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de 'Algemene Verordening Gegevensbescherming' of 'AVG' genoemd).

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (hierna de 'Richtlijn Politie en Justitie' of *LED (Law Enforcement Directive)* genoemd).

³ Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna de 'WGB' genoemd).

⁴ Artikel 4, § 2, lid 4 van de WOG.

⁵ Artikel 71, § 1, lid 3 van de WGB.

politiedienst advies uit over elke aangelegenheid die verband houdt met het beheer van politionele informatie, zoals bepaald in afdeling 12 van hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁶.

4. Ten slotte is het Controleorgaan ook belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de WGB en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of met elke andere opdracht die eraan wordt toevertrouwd krachtens of door andere wetten met betrekking tot de politiediensten, de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie (hierna de 'AIG' genoemd), zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie, en met de Passagiersinformatie-eenheid (hierna de 'BELPIU' genoemd), zoals bedoeld in hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016⁷.

II. Onderwerp van de aanvraag

5. De adviesaanvraag heeft betrekking op een ontwerpprotocol (hierna 'het ontwerpprotocol' genoemd) tussen de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna 'de DVZ' genoemd) en de federale politie met betrekking tot de instelling en de regels van geautomatiseerde uitwisseling van vingerafdrukken.

6. Enerzijds is er sprake van de onderlinge uitwisseling van gegevens, voornamelijk vingerafdrukken, tussen de DVZ en de politiediensten, opdat de DVZ zijn wettelijke opdrachten kan uitoefenen.

In het ontwerpprotocol staat immers dat de DVZ in het kader van zijn opdrachten vingerafdrukken neemt via *livescans*⁸ en deze in de vorm van vingerafdrukfiches opslaat. Deze fiches worden bewaard in zijn AFIS (*Automated Fingerprint Identification System* – hierna 'het AFIS van de DVZ' genoemd).

De federale politie beschikt over een AFIS – BIS-gegevensbank (*Automated Fingerprint Identification System of the Biometric Identification Service* – hierna 'de AFIS-BIS' genoemd) waarin alle vingerafdrukken worden opgeslagen die de politiediensten in het kader van hun opdrachten hebben genomen⁹.

7. Uit het ontwerp blijkt dat het NIST-bestand¹⁰ met de foto's van de door de DVZ genomen vingerafdrukken automatisch van het AFIS van de DVZ naar de AFIS-BIS wordt verzonden, zodat de vingerafdrukken kunnen worden vergeleken. In een eerste stap worden de vingerafdrukken automatisch vergeleken met de gegevens van de AFIS-BIS. In een tweede stap worden de vingerafdrukken handmatig gecontroleerd en geïdentificeerd met nog niet geïdentificeerde sporen.

⁶ Artikel 236, § 2 van de WGB.

⁷ Artikel 71 § 1, lid 3 *juncto* artikel 236, § 3 van de WGB.

⁸ Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *BS*, 31 december 1980 (hierna de 'wet van 15 december 1980' genoemd).

⁹ Artikel 44/1, §2, lid 2, 1° en 44/11/2 van de WPA.

¹⁰ Een bestand dat een standaardgegevensformaat voor de uitwisseling van biometrische gegevens volgt, waardoor verschillende systemen met elkaar kunnen communiceren.

Deze onderlinge uitwisseling vormt een geautomatiseerde *workflow* tussen de DVZ en de politiediensten.

8. In punt 3.1.1. van het ontwerpprotocol wordt verduidelijkt dat indien door de DVZ doorgegeven vingerafdrukken overeenkomen met nog niet geïdentificeerde sporen van vingerafdrukken¹¹ in de AFIS-BIS in het kader van strafrechtelijke onderzoeken, deze laatste en eventuele andere verstrekte identificatiegegevens in de AFIS-BIS worden opgeslagen en verwerkt, uitsluitend op politieniveau, als onderzoekselement.

9. In dezelfde zin staat in punt 3.2. dat alleen het antwoord uit de automatische vergelijking automatisch aan de DVZ zal worden meegedeeld en dat het de geschiedenis van de vingerafdrukken van de betrokkene zal bevatten. In punt 3.3. wordt verduidelijkt dat de DVZ, na ontvangst van deze informatie, kan overgaan tot een rechtstreekse bevraging van de Algemene Nationale Gegevensbank (hierna de 'ANG' genoemd) volgens de regels en voorwaarden die zijn vastgesteld in het koninklijk besluit van 28 april 2016¹² (hierna 'het KB rechtstreekse bevraging' genoemd) en het bijbehorende protocolakkoord¹³ (hierna 'het protocol voor rechtstreekse bevraging' genoemd).

10. In het ontwerpprotocol staat dat het automatisch antwoord van de AFIS-BIS aan de DVZ op verzoek van de DVZ vergezeld kan gaan van de reeks door de politiediensten genomen vingerafdrukken.

11. Het ontwerpprotocol verwijst ook naar een uitwisseling van gegevens tussen de politiediensten en de DVZ wanneer de politiediensten een persoon trachten te identificeren in het kader van een onderzoek of een persoon trachten te identificeren en dat niet mogelijk is op basis van zijn of haar documenten. In die gevallen sturen de politiediensten hun aanvraag naar de DVZ, die hun zal antwoorden volgens het *HIT/NO HIT*-model, in voorkomend geval vergezeld van een *web report*, via de BIS of op het *FIT livescan*-station van de aanvragende politiedienst.

Deze onderlinge uitwisseling is het resultaat van vragen van de politiediensten aan de DVZ.

12. De onderlinge uitwisselingen van vingerafdrukken waarvan sprake is, betreffen twee autoriteiten die onder de bevoegdheid van twee verschillende toezichthoudende autoriteiten vallen, namelijk enerzijds het Controleorgaan op de Politie Informatie (COC) en anderzijds de Gegevensbeschermingsautoriteit.

¹¹ Punt 3.1.1. van het ontwerpprotocol.

¹² Koninklijk besluit van 28 april 2016 betreffende de rechtstreekse bevraging van de Algemene Nationale Gegevensbank bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt door de aangewezen personeelsleden van de Dienst Vreemdelingenzaken, *KB*, 12 mei 2016 (hierna 'het KB rechtstreekse bevraging' genoemd) en artikel 44/11/12 van de WPA.

¹³ Protocolakkoord tussen de Dienst Vreemdelingenzaken en de federale politie betreffende de instelling en regels van de rechtstreekse bevraging van de Algemene Nationale Gegevensbank door de Dienst Vreemdelingenzaken in toepassing van artikel 44/11/12, §1, 2° van de wet op het politieambt, 29 september 2016 (hierna het 'protocol voor rechtstreekse bevraging' genoemd).

Het COC is bevoegd voor alle verwerkingen van persoonsgegevens door de politiediensten en is met name belast met het toezicht op de verwerking van informatie en persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot en met 44/11/13 van de WPA, met inbegrip van deze die zijn opgeslagen in de in artikel 44/2 van dezelfde wet bedoelde gegevensbanken¹⁴.

13. Het onderzoek in het kader van dit advies zal dan ook gericht zijn op de mededelingen van vingerafdrukken die onder de bevoegdheid van het Controleorgaan op de Politie Informatie vallen, dat wil zeggen de stromen van operationele politiegegevens naar de DVZ evenals het gebruik door de politiediensten van de door de DVZ doorgegeven gegevens.

Het komt daarentegen aan de Gegevensbeschermingsautoriteit toe om zich uit te spreken over de rechtmatigheid van de gegevensstromen van de DVZ naar de politiediensten.

III. Onderzoek van het ontwerpprotocol

III.1. Toepasselijke rechtsgronden - Algemene opmerkingen

14. Vingerafdrukken zijn zogenaamde 'gevoelige' gegevens, waarvan de verwerking op een bijzondere manier omkaderd is.

Voor alles moet eraan worden herinnerd dat de politiediensten persoonsgegevens kunnen verwerken met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie¹⁵.

De verwerking van gevoelige gegevens door deze diensten is ook toegestaan, in aanvulling op of ter ondersteuning van andere categorieën gegevens zoals bedoeld in artikel 44/5 van de WPA, steeds met het oog op de uitoefening van hun opdrachten¹⁶. Wat vingerafdrukken betreft, mogen de politiediensten deze alleen verwerken met het oog op een zekere identificatie van de betrokkene zoals bedoeld in artikel 44/5, § 1, 2° tot 7° en § 3 1° tot 6° van de WPA¹⁷. Bovendien stelt de ministeriële omzendbrief OOP 44¹⁸ de politiediensten in de mogelijkheid om van de DVZ de gegevens te ontvangen die noodzakelijk zijn voor de identificatie van de personen die zij controleren in het kader van artikel 34 van de WPA. Deze gegevens omvatten met name de vingerafdrukken.

De DVZ, op zijn beurt, kan in het kader van zijn opdrachten biometrische gegevens, zoals vingerafdrukken, verzamelen en verwerken¹⁹.

¹⁴ Artikel 71 van de WGB.

¹⁵ Art. 33 van de WGB en 44/1 van de WPA.

¹⁶ Art. 34 van de WGB en 44/1, §2 van de WPA.

¹⁷ Art. 34 en 44/1, §2, lid 2,1^o van de WPA.

¹⁸ Ministeriële omzendbrief OOP 44 betreffende de versterkte controle op basis van artikel 34 van de wet op het politieambt, *BS*, 30 november 2015.

¹⁹ Artikel 30bis, 51/3 en 57/31 van de wet van 15 december 1980.

15. Zoals het Controleorgaan het opvat, is het ontwerpprotocol bedoeld om verschillende uitwisselingen van persoonsgegevens te regelen.

Eén geautomatiseerde uitwisseling (de eerste uitwisseling) betreft de automatische doorgifte van de door de DVZ genomen vingerafdrukken aan de AFIS-BIS en het automatische antwoord van de AFIS-BIS aan de DVZ na een automatische vergelijking van de vingerafdrukken. Deze wederzijdse stromen moeten de DVZ in geval van een *HIT* in staat stellen de betrokkene met zekerheid te identificeren. Een andere uitwisseling (de tweede uitwisseling) betreft de doorgifte van vingerafdrukken van de politiediensten aan de DVZ voor identificatiedoeleinden in geval van een *HIT* in het AFIS van de DVZ.

16. Met betrekking tot de eerste uitwisseling, zoals opgevat door het Controleorgaan, is het ontwerpprotocol bedoeld om een uitwisseling van gegevens voorafgaand aan de rechtstreekse bevraging van de ANG door speciaal daartoe gemachtigde personeelsleden van de DVZ te regelen.

Rechtstreekse toegang tot of bevraging van de ANG kan worden verleend aan bepaalde andere instanties dan de politiediensten, volgens de bij koninklijk besluit bepaalde regels²⁰.

Het KB rechtstreekse bevraging concretiseert deze mogelijkheid voor de DVZ en gaat gepaard met een protocolakkoord waarin de regels van de rechtstreekse bevraging voor de DVZ evenals de concrete beveiligingsregels zijn vastgelegd²¹ (het protocol voor rechtstreekse bevraging).

Zo kunnen de daartoe gemachtigde leden van de DVZ overgaan tot een rechtstreekse bevraging van de ANG. De werkingssfeer van deze bevraging wordt afgebakend in artikel 4 van het KB rechtstreekse bevraging. In dit kader wordt de DVZ ook op de hoogte gebracht van de te nemen maatregelen die hij zelf zou hebben gevraagd en waarvan hij logischerwijs al op de hoogte moet zijn²² om een volledig beeld te krijgen van de gegevens waarover de politiediensten beschikken²³.

De gegevens en de informatie uit de rechtstreekse bevraging van de ANG kunnen alleen door de DVZ worden gebruikt voor de besluitvorming in toepassing van de wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna 'de wet van 15 december 1980' genoemd), dat wil zeggen dat de DVZ ze alleen kan gebruiken om na te gaan of de betrokkene geen gevaar vormt voor de openbare orde, de nationale veiligheid en de openbare rust²⁴.

²⁰ Artikel 44/11/12 van de WPA.

²¹ Artikel 6 van het KB rechtstreekse bevraging; koninklijk besluit van 28 april 2016, verslag aan de Koning, *BS*, 12 mei 2016, blz. 31191 en 31195.

²² Koninklijk besluit van 28 april 2016, verslag aan de Koning, *BS*, 12 mei 2016, blz. 31193.

²³ *Ibidem*, blz. 31193.

²⁴ Artikel 4 van het KB rechtstreekse bevraging en punt 8. van het protocol voor rechtstreekse bevraging.

Om de gewenste informatie te verkrijgen, moet de DVZ beschikken over de identificatiegegevens van de betrokkene²⁵. De rechtstreekse bevraging vindt plaats op basis van de namen en voornamen van de betrokkenen, eventueel met een (al dan niet volledige) geboortedatum, of op basis van het rijksregisternummer²⁶.

17. Gelet op het ontwerpprotocol dat het onderwerp is van dit advies en volgens de hierboven uiteengezette elementen ziet het Controleorgaan derhalve in het ontwerpprotocol de bereidheid om de DVZ een extra mogelijkheid te bieden om over de identificatiegegevens te beschikken die nodig zijn voor de rechtstreekse bevraging van de ANG: door deze automatische uitwisseling wordt de AFIS-BIS bevraged en niet de ANG, die later en voor andere doeleinden zal worden bevraged. In geval van een *HIT* in de AFIS-BIS moet het automatische antwoord de DVZ immers in staat stellen de betrokkene met zekerheid te identificeren. Deze laatste zal vervolgens kunnen overgaan tot de rechtstreekse bevraging in de ANG om zijn beslissing te kunnen nemen.

Het is mogelijk dat deze eerste uitwisseling onvoldoende is voor de DVZ voor zijn controles inzake openbare orde, nationale veiligheid en openbare rust. De *HIT* in de AFIS-BIS en de eventuele verbanden met door de politiediensten genomen vingerafdrukken geven immers niet alle relevante elementen weer²⁷ die nodig zijn voor de besluitvorming van de DVZ in het kader van de wet van 15 december 1980.

Na deze verduidelijkingen vraagt het Controleorgaan om de doelstellingen van de eerste uitwisseling duidelijk te identificeren in het ontwerpprotocol.

18. Het ontwerpprotocol verwijst, voor de rechtsgrondslag, naar artikel 44/11/9, §1 en §4 van de WPA.

Het controleorgaan maakt van deze verwijzing gebruik om te benadrukken dat de in artikel 44/11/9, § 1 bedoelde richtlijnen van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie op het moment van het schrijven van dit advies nog niet bestaan. Deze richtlijnen moeten de regels voor de mededelingen omvatten die opgenomen zijn in artikel 44/11/9, §1 van de WPA.

Noch de WPA, noch de voorbereidende werkzaamheden in verband met dit artikel maken het mogelijk om te bepalen wat er precies wordt bedoeld met '*de regels*' die deze richtlijnen moeten bepalen.

De aard en de inhoud van de mededelingen die in het kader van artikel 44/11/9, §1 zouden kunnen worden gedaan, zijn uiteenlopend, zodat het Controleorgaan ervan uitgaat dat de regels die in de richtlijnen van de ministers moeten worden vastgelegd, ten minste het soort gegevens omvatten dat kan worden meegedeeld, door wie²⁸, aan wie en voor welke doeleinden. De wijze waarop deze

²⁵ Koninklijk besluit van 28 april 2016, verslag aan de Koning, *BS*, 12 mei 2016, blz. 31192.

²⁶ Punt 3.1.a) van het protocol voor rechtstreekse bevraging.

²⁷ Koninklijk besluit van 28 april 2016, verslag aan de Koning, *BS*, 12 mei 2016, blz. 31192-31193.

²⁸ Bij wijze van voorbeeld zou het personeel van de DVZ dat gemachtigd is om de automatische antwoorden van de AFIS-BIS te ontvangen en te verwerken, geïdentificeerd kunnen worden aan de hand van duidelijke criteria.

mededelingen worden uitgevoerd, dat wil zeggen de gebruikte kanalen, volgens welke veiligheidsmaatregelen, met welke bewaartermijn, het loginsysteem enz., zouden, op eigen initiatief en met het oog op de transparantie en de veiligheidsdoeleinden, kunnen worden opgenomen in protocollen waarmee de partijen kunnen verwijzen naar schriftelijke instructies en gemeenschappelijke procedures die vooraf zijn vastgesteld.

Het Controleorgaan verzoekt de betrokken ministers nogmaals om de passende richtlijnen in te voeren die beoogd worden in artikel 44/11/9, §1 van de WPA – dit is een verplichting die sinds 7 april 2014 bestaat - opdat de in het kader van artikel 44/11/9 gesloten protocolakkoorden elkaar opvolgen en aanvullen, en niet omgekeerd.

19. Paragraaf 4 van artikel 44/11/9 heeft betrekking op de mededelingen van de met name in paragraaf 1 beoogde openbare autoriteiten/organen/instellingen, dat wil zeggen ook de DVZ, aan de politiediensten. De regels voor deze mededelingen moeten ditmaal worden gespecificeerd in een door de betrokken ministers goedgekeurd protocolakkoord²⁹.

20. Bijgevolg verzoekt het Controleorgaan de DVZ, subsidiair en onder voorbehoud van de opmerkingen in paragraaf 19, gelet op de afwezigheid van ministeriële richtlijnen tot vaststelling van de regels voor mededelingen van de politiediensten aan de DVZ en gelet op het doel van het ontwerpprotocol, om in het protocol ten minste de gegevens te specificeren die mogen worden meegedeeld, door wie en aan wie, de doeleinden van deze mededelingen, de gebruikte kanalen, wie er gebruik van mag maken, wat er is voorzien op het vlak van passende technische en organisatorische maatregelen en de noodzakelijke beveiligingsmaatregelen rond deze mededelingen, de duur en de regels voor bewaring van de uitgewisselde gegevens en informatie, het beleid inzake de toegang tot deze gegevens, het gebruik dat ervan kan worden gemaakt en het beheer van incidenten, dit alles in het licht van het advies van de aangewezen functionarissen voor gegevensbescherming (*DPO*) en de uitgevoerde effectbeoordeling(en).

Het ontwerpprotocol verwijst bijvoorbeeld naar het toekomstige gebruik van *web services* zonder aan te geven om welke redenen, welke veiligheidsmaatregelen zullen worden genomen en welk communicatiekanaal zal worden gebruikt vóór het gebruik van dit systeem of welke garanties het zullen omgeven.

21. De mate van nauwkeurigheid van deze regels in het protocol moet verschillen naargelang de evenredigheids- en beveiligingseisen. Hiervoor dienen een effectbeoordeling en het advies van de betrokken *DPO's* te worden gevraagd en in aanmerking te worden genomen bij het opstellen van het protocol.

²⁹ Art. 44/11/9, §4, lid 2 van de WPA.

In het ontwerpprotocol staat immers dat de partijen zich ertoe verbinden om samen een *DPIA* (effect- en risicobeoordeling) uit te voeren overeenkomstig artikel 35 van de AVG. Ten eerste, opdat de verplichtingen van alle partijen bij het protocol worden vermeld, verzoekt het Controleorgaan ook om te verwijzen naar artikel 58 van de WGB. Ten tweede is het absoluut noodzakelijk dat deze beoordeling – evenals de adviezen van de betrokken *DPO's* – wordt uitgevoerd **voordat** het protocol wordt opgesteld en vooral voordat de onderlinge uitwisselingen plaatsvinden waarvan sprake is.

Deze beoordeling - en deze adviezen - zullen het immers mogelijk maken de noodzakelijke en passende maatregelen te identificeren, alsook de relevante vragen waarop het protocol een antwoord moet geven. Bovendien vereisen artikel 35 van de AVG en artikel 58 van de WGB dat de *DPIA* wordt uitgevoerd **voorafgaand** aan de verwerking. Voor het overige en voor de minimale inhoud van deze beoordeling verwijst het Controleorgaan naar de bepalingen in de genoemde artikelen.

22. In het ontwerpprotocol staat ook dat rekening moet worden gehouden met de AVG en de WGB. In het ontwerpprotocol wordt in het bijzonder verwezen naar artikel 32 van de AVG betreffende de passende technische en organisatorische maatregelen³⁰. Enerzijds, opdat de verplichtingen van alle partijen bij het protocol worden vermeld, dient ook te worden verwezen naar de artikelen 50, 51 en 60 van de WGB. Anderzijds staan in de punten 5.2 en 5.3 van het ontwerp bepaalde veiligheidsmaatregelen die door de partijen zullen worden genomen en is punt 5.6 zeer vaag wat betreft de vertrouwelijkheid van de gegevens. In dit stadium kan het Controleorgaan zich derhalve nog geen idee vormen van de maatregelen die eventueel zijn genomen of nog moeten worden genomen.

De onderlinge uitwisselingen in kwestie kunnen niet worden opgestart onder deze omstandigheden.

Het Controleorgaan vraagt derhalve dat er concrete en passende maatregelen worden genomen met betrekking tot met name de veiligheid, de vertrouwelijkheid, de toegang tot gegevens, het beheer van incidenten en de bewaartermijn voordat er een protocol tussen de partijen wordt ondertekend. Het COC wenst op de hoogte te worden gebracht van deze maatregelen voordat de onderlinge uitwisselingen plaatsvinden.

23. Het Controleorgaan wil ook de opdrachten en de status van de *DPO* in herinnering brengen die met name belast is met het toezicht op de naleving van de regelgeving en de interne regels van de verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens, en die zijn opdrachten in volledige onafhankelijkheid moet kunnen uitoefenen³¹. De voorafgaande toestemming

³⁰ Punt 5.1. van het ontwerpprotocol.

³¹ Artikel 63 tot 65 van de WGB.

die de *DPO's* van de DVZ en van de federale politie zouden moeten ontvangen om een operationele audit uit te voeren, garandeert derhalve niet deze onafhankelijkheid³².

Het ontwerpprotocol vermeldt overigens '*de DPO van de federale politie*³³'. Het Controleorgaan veronderstelt dat de bevoegde DPO waarvan sprake is, de DPO van de directie van de technische en wetenschappelijke politie (DJT) is.

Bovendien wordt in het ontwerpprotocol verwezen naar de publicatie van een jaarverslag van de uitgevoerde vergelijkingen van vingerafdrukken, zonder dat wordt vermeld waar dit verslag zal worden gepubliceerd. Het Controleorgaan vraagt om in het ontwerpprotocol de regels en de ontvangers van deze publicatie te specificeren en wenst deel uit te maken van deze ontvangers.

24. Met betrekking tot punt 5.7 van het ontwerpprotocol, betreffende het recht op toegang van de burgers tot de in het kader van het protocol doorgegeven gegevens, beveelt het Controleorgaan aan om toe te voegen dat het recht op toegang met betrekking tot de door de DVZ aan de politiediensten verzonden gegevens wordt uitgeoefend overeenkomstig artikel 15 van de AVG. De DVZ blijft immers verantwoordelijk voor de gegevens en de informatie die hij verwerkt en aan derden doorgeeft, met als gevolg dat verzoeken om toegang tot deze gegevens door de betrokkenen aan de DVZ moeten worden gericht.

Het recht op toegang zal daarentegen volgens de regels in de artikelen 41 en 42 van de WGB alleen worden uitgeoefend met betrekking tot de gegevens en de informatie die door de politiediensten worden verwerkt, met inbegrip van de vingerafdrukken die na doorgifte door de DVZ in de AFIS-BIS worden opgeslagen en door de politiediensten voor hun wettelijke opdrachten worden gebruikt.

25. Gelet op het voorgaande verzoekt het Controleorgaan de betrokken ministers om de regels voor de mededelingen in richtlijnen vast te leggen overeenkomstig het bepaalde in artikel 44/11/9, §1 van de WPA.

Subsidiair en gezien bovenstaande opmerkingen wordt van de aanvrager geëist dat hij eerst een effectbeoordeling laat uitvoeren en een advies vraagt aan de door de twee autoriteiten aangewezen *DPO's*. Ten tweede verzoekt het Controleorgaan om de vaststelling en uitvoering van adequate beveiligingsmaatregelen, alsmede de identificatie in het protocol van ten minste de betrokken gegevens en ontvangers, de gebruikte kanalen, de gemachtigde gebruikers ervan, de duur en de regels voor de bewaring van de uitgewisselde gegevens, het beleid inzake de toegang tot en het gebruik van de gegevens en het beheer van incidenten **voordat** de onderlinge uitwisseling van gegevens wordt opgestart.

³² Punt 6. van het ontwerpprotocol.

³³ *Ibidem*.

Het Controleorgaan vraagt ook dat de volledige onafhankelijkheid van de betrokken *DPO's* wordt gewaarborgd en dat de regels voor de publicatie en de ontvangers van het jaarverslag van de vergelijkingen van vingerafdrukken worden gespecificeerd. Het Controleorgaan herinnert eraan dat het dit jaarverslag wenst te ontvangen. Het COC vraagt echter ook dat de autoriteit waarbij het recht op toegang tot de gegevens kan worden uitgeoefend, duidelijk wordt omschreven voor ieder geval.

III.2. Specifieke opmerkingen betreffende de stroom van operationele politiegegevens naar de DVZ (in het kader van de eerste uitwisseling)

26. In de eerste plaats verzoekt het Controleorgaan, gezien de gevoelige aard van de betrokken gegevens en de specifieke regels die daarmee verbonden zijn, de partijen om in het ontwerpprotocol de aanvullende waarborgen in herinnering te brengen waarin de WGB³⁴ (en de AVG) voorziet.

27. De automatische antwoorden van de AFIS-BIS die in het kader van deze adviesaanvraag aan de orde zijn, vormen mededelingen van gegevens en informatie van de politiediensten aan de DVZ om de DVZ in staat te stellen te beschikken over de identificatiegegevens die nodig zijn voor de rechtstreekse bevraging van de ANG door zijn diensten met het oog op de uitoefening van zijn wettelijke opdrachten zoals bepaald in de wet van 15 december 1980. Derhalve beveelt het Controleorgaan aan om in de punten 4.1.2. en 8.1. duidelijk de doeleinden van deze mededelingen op te nemen in plaats van te verwijzen naar '*verder onderzoek*' en '*voor verdere verwerking door de betrokken dienst van de DVZ*'.

28. Het Controleorgaan merkt ook op dat het ontwerpprotocol een proces van '*geautomatiseerde workflow*³⁵' beschrijft dat zou kunnen worden geïnterpreteerd als een automatische maar ook systematische doorgifte van door de DVZ genomen vingerafdrukken aan de AFIS-BIS.

Het Controleorgaan vraagt om in het ontwerpprotocol te verduidelijken of de doorgifte van vingerafdrukken van de DVZ aan de AFIS-BIS automatisch en systematisch is, en om in voorkomend geval wijzigingen aan te brengen in de toepasselijke rechtsgrondslagen.

29. Het ontwerpprotocol bepaalt dat in geval van een *HIT* het automatische antwoord van de AFIS-BIS aan de DVZ de geschiedenis van de vingerafdrukken omvat en verduidelijkt dat, op verzoek van de DVZ, de volledige reeks vingerafdrukken wordt toegezonden. Aangezien de betrokken uitwisseling de DVZ alleen de gegevens moet verstrekken die nodig zijn voor de precieze identificatie van de betrokkene, vindt het Controleorgaan in het ontwerpprotocol geen rechtvaardiging voor de mededeling van de reeks vingerafdrukken op verzoek. De politiediensten kunnen immers aan de DVZ de gegevens en informatie meedelen '*om deze laatste in staat te stellen zijn wettelijke opdrachten uit*

³⁴ Artikel 29, §3 en §5 van de WGB.

³⁵ Punt 3.1. van het ontwerpprotocol.

*te oefenen*³⁶, maar deze mededelingen zijn nog steeds onderworpen aan het evenredigheidsbeginsel en de verwerkingsbeginselen die opgenomen zijn in artikel 28 van de WGB. Het Controleorgaan vraagt derhalve dat het automatische antwoord van de AFIS-BIS alleen de gegevens bevat die nodig zijn voor precieze identificatie van de betrokkene. Indien deze gegevens overeenkomen met de gegevens in bijlage 1 van het ontwerpprotocol, vraagt het Controleorgaan om een volledige beschrijving van deze gegevens op te nemen in het protocol en niet in een bijlage ervan.

30. In het ontwerpprotocol staat dat de door de DVZ doorgegeven vingerafdrukken '*vervolgens ook niet toegankelijk zullen mogen zijn voor onderzoeksdoeleinden voor de federale politie*³⁷.' In het ontwerp staat eveneens dat, tenzij ze overeenkomen met vingerafdrukken die niet in het kader van een strafrechtelijk onderzoek zijn geïdentificeerd, de door de DVZ verzonden afdrukken niet in de AFIS-BIS zullen worden bewaard³⁸. In het ontwerp staat ook dat de automatische antwoorden die naar de DVZ worden verzonden, ook zullen worden doorgestuurd naar de Directie van de operaties inzake bestuurlijke politie (DAO) '*voor verdere verwerking door de politie*³⁹.'

Het Controleorgaan wenst eraan te herinneren dat aan de politiediensten meegedeelde informatie zodra ze doorgegeven is, eigendom wordt van deze diensten. Dat betekent dat de doeleinden waarvoor deze doorgegeven gegevens en informatie door de politiediensten mogen worden verwerkt, niet kunnen worden afgebakend of beperkt, tenzij er een specifieke wettelijke uitzondering is, tot bepaalde diensten of tot bepaalde doeleinden. Deze politionele informatie en gegevens kunnen worden verwerkt voor de specifieke doeleinden van artikel 27 van de WGB, steeds met inachtneming van de regels inzake gegevensbescherming en beheer van informatie van de politie, met inbegrip van de artikelen 34 en 44/1, §2, 1°, van de WPA, alsook de in de WGB vastgelegde verwerkingsbeginselen en het evenredigheidsbeginsel.

31. Het Controleorgaan vraagt ook dat, ingeval het ontwerp een concrete vorm aanneemt, de aangifte in het REGPOL-verwerkingsregister van de geïntegreerde politiedienst wordt aangevuld om rekening te houden met de nieuwe mededelingen van gegevens die zullen plaatsvinden⁴⁰. Het COC verzoekt de verwerkingsverantwoordelijke ook om ervoor te zorgen dat de aanvragen voor raadpleging van de AFIS-BIS die voortvloeien uit een verzoek van de DVZ kunnen worden geïdentificeerd door middel van logbestanden⁴¹.

32. Gelet op het voorgaande vraagt het Controleorgaan om verduidelijkingen omtrent de doeleinden van de onderlinge uitwisseling waarvan sprake is en vraagt om in het protocol een volledige

³⁶ Artikel 44/11/9, §1 van de WPA.

³⁷ Punt 3.1.1. van het ontwerpprotocol.

³⁸ *Ibidem*.

³⁹ Punt 3.1.4. van het ontwerpprotocol.

⁴⁰ Artikel 55 van de WGB en artikel 145 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, *BS*, 5 januari 1999.

⁴¹ Artikel 56 van de WGB en 44/11/12, §8 van de WPA.

beschrijving op te nemen van de gegevens die als automatisch antwoord van de AFIS-BIS naar de DVZ worden gestuurd. Het Controleorgaan vraagt ook om de punten in het ontwerpprotocol betreffende de mogelijkheden tot hergebruik van de gegevens en informatie door de politiediensten te herzien en aan te passen overeenkomstig zijn opmerkingen in paragraaf 30.

III.3. Bijzondere opmerkingen betreffende het gebruik door de politiediensten van de door de DVZ doorgegeven gegevens (in het kader van de tweede uitwisseling)

33. Om verwarring te voorkomen, beveelt het Controleorgaan aan om de regels van de tweede uitwisseling niet vast te leggen in een ontwerpprotocol dat hoofdzakelijk betrekking heeft op een andere gegevensuitwisseling. De twee uitwisselingen dienen te worden gescheiden en een duidelijke en volledige basis te krijgen. De twee uitwisselingen zouden op zijn minst in aparte hoofdstukken moeten worden behandeld.

Het is voor het Controleorgaan niet duidelijk of dit specifieke aanvragen zijn die de politiediensten tot de DVZ richten of dat de beoogde uitwisselingen in feite meer terugkerend zijn. De aanvrager dient dit punt te verduidelijken.

Het Controleorgaan verzoekt derhalve om de aard, de doelstellingen en de rechtsgrondslagen van de tweede uitwisseling nauwkeurig te identificeren.

34. Bovendien wordt in het ontwerpprotocol gesteld dat het als doel heeft om de regels te bepalen voor de onderlinge doorgifte, tussen de DVZ en de federale politie, van vingerafdrukgegevens van buitenlanders, **waaronder die** van aanvragers van internationale bescherming (asielzoekers) die zich bij de DVZ aanmelden⁴². Het Controleorgaan vraagt om deze doorgifte te verduidelijken en precies vast te stellen om welke vingerafdrukgegevens het gaat: is er alleen sprake van de vingerafdrukken van aanvragers van internationale bescherming of ook van andere personen?

In het ontwerp wordt verwezen naar de wettelijke opdrachten van elk van deze autoriteiten, namelijk de wet van 15 december 1980 voor de DVZ en artikel 30*bis* van dezelfde wet evenals de ministeriële omzendbrief OOP 44 voor de federale politie.

Toch lijkt punt 3.4. van het ontwerpprotocol deze onderlinge gegevensuitwisseling ruimer te beschouwen, aangezien erin wordt verwezen naar '*de politiediensten*'. Punt 8.2. van het ontwerpprotocol verwijst dan weer naar '*de politie*' die de gegevens uitsluitend zal gebruiken '*in het kader van haar wettelijke opdrachten waaronder deze die voortvloeien uit de artikelen 14 en 15 van de WPA*'. Paragraaf 2 van hetzelfde punt verwijst naar de '*federale politie*'.

Om de betrokken partijen nauwkeurig te identificeren en het toepassingsgebied van de beoogde uitwisseling duidelijk te bepalen, vraagt het Controleorgaan om de nodige wijzigingen en

⁴² Punt 1.3. van het ontwerpprotocol.

verduidelijkingen aan te brengen, dat wil zeggen om te bepalen om welke gegevens het gaat, wie de partijen bij het protocol zijn en wie deze gegevens mag gebruiken, en in het kader van welke opdracht(en). Al naargelang deze antwoorden vraagt het Controleorgaan om alle partijen te betrekken bij de uitwerking van het protocol.

35. Het Controleorgaan wenst eraan te herinneren dat aan de politiediensten meegedeelde informatie zodra ze doorgegeven is, eigendom wordt van deze diensten. Dat betekent dat deze informatie en gegevens van de politie kunnen worden verwerkt voor de specifieke doeleinden van artikel 27 van de WGB, steeds met inachtneming van de regels inzake gegevensbescherming en beheer van informatie van de politie, met inbegrip van de artikelen 34 en 44/1, §2, 1°, van de WPA, alsook de in de WGB vastgelegde verwerkingsbeginselen en het evenredigheidsbeginsel. De doeleinden waarvoor deze doorgegeven gegevens en informatie door de politiediensten mogen worden verwerkt, kunnen dus niet worden afgebakend of beperkt tot bepaalde diensten of doeleinden, behoudens in geval van een specifieke wettelijke uitzondering.

OM DEZE REDENEN

verzoekt het Controleorgaan op de Politionele Informatie de aanvrager om

rekening te houden met bovengenoemde opmerkingen;

gevolg te geven aan de in de paragrafen 25 en 32 tot 35 geformuleerde overwegingen en vragen;

gezien de gevoelige aard van de betrokken gegevens, antwoord te geven op de vragen, overwegingen en opmerkingen in onderhavig advies.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 10 april 2020.

Voor het Controleorgaan,

De voorzitter

(get.) Philippe ARNOULD